

Pál pásztori írásai

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: 1Korinthus 9:19-23; 11:1;
2Korinthus 4:7-12; Galata 4:12-20; Filippi 3:17

„Legyetek olyanok, mint én; mert én is olyanná lettem, mint ti” (Gal 4:12).

Amint az eddigiekben is láttuk, Pál nem bánt csínján a szavakkal a galáciaiakhoz szólva. Erős kifejezései azonban egyszerűen tükrözték ihletett, szenvedélyes érzelmeit az általa alapított gyülekezet jóléte iránt. A Galáciai levél az alapvető, éppen tárgyalt teológiai kérdés mellett még azt is jól bemutatja, hogy milyen fontos a helytálló tantétel. Ha nem lenne olyan lényeges, miben hiszünk, ha nem számítana annyira a helyes tantétel, akkor vajon mi magyarázza Pál heveségét, vajon miért zárkózott el levelében annyira a kompromisszumtól? Az igazság természetesen az, hogy nagyon is számít, miben hiszünk, különösen az evangélium egész kérdéskörét illetően.

Gal 4:12-20 szakaszában Pál folytatja gondolatmenetét, noha egy kissé más megközelítésből. Az eddigiekben számos részletes és alaposan kidolgozott teológiai érveléssel igyekezett a galáciaiakat meggyőzni tévedésükről, most azonban személyesebb, pásztori hangvétellel kéri őket. A hamis tanítók nem törődtek őszintén a galáciaiakkal, Pál szavaiból azonban őszinte törődés, aggodalom, reménység érezhető, valamint a jó pásztor szeretete a tévútra tért nyája iránt. Nem csupán a teológiai kérdést kívánta helyreigazítani, hanem szolgálni is akart azoknak, akiket annyira szeretett.

PÁL SZÍVE

Mi Pál üzenetének a lényege Gal 4:12-20 verseiben?

A Pál szívét nyomó gondra az első utalást a 12. versben olvashatjuk, személyes hangvételű szavaiban, közvetlenül azt követően, hogy kérte a galáciai híveket: „*Legyetek olyanok, mint én.*” A „*kérlek*” szó sajnos nem adja vissza az eredeti görög szó, a *deomai* igazi jelentését, ami kétségbeesett, elkeseredett kérést fejez ki (lásd 2Kor 5:20; 8:4; 10:2). Pál valójában azt mondja: „Könyörögve kérlek titeket!” Az apostolt nemcsak teológiai kérdések és tantételek aggasztották. Szívből kötődött azokhoz az emberekhez, akik a szolgálata révén fogadták el Krisztust. Nem pusztán a barátainak tekintette őket, a lelki atyjuk is volt, ők pedig mintha a gyermekei lettek volna. Pál még ezen is túlment, amikor a galáciaiak miatti aggodalmát a szülő asszony nagy fájdalomához és aggodalmához hasonlítja (Gal 4:19). Azt hitte, hogy korábbi, a gyülekezet alapításakor tapasztalt „szülési fájdalmi” elegendőek lesznek. A galáciai hívők azonban eltértek az igazságtól, így az apostol ismételten átéli a kínokat, amikor mindent meg akar tenni jólétük érdekében.

Mi volt Pál célja a galáciaiakra vonatkozóan? Milyen eredményét kívánta látni értük végzett munkájának (Gal 4:19)?

Miután Pál utal a galáciaiak – mintegy az anyaméhben való – formáltatására, úgy szól hozzájuk, mintha ők lennének a várandós anyák: „*amíg kifformálódik bennetek a Krisztus*” (új prot. ford.). A *kifformálódik* (Károlinál *kirajzolódik*) szóval fordított görög kifejezést az orvosi szóhasználatban a magzat fejlődésére alkalmazták. Pál ezzel a hasonlattal kívánja bemutatni, hogy mit jelent kereszténnyé válni, úgy egyénileg, mint közösséileg. Hitvallásnál több kell ahhoz, hogy valakiből Krisztus követője legyen. Gyökeres átalakulás szükséges hozzá, ami közben az ember Krisztus hasonlatosságára alakul át. Az apostol „nem néhány apróbb változást keresett a galáciaiakban, hanem olyan változást, aminek nyomán aki őket látja, Krisztust látja” (Leon Morris: *Galatians*. Downers Grove, Ill., 1996, InterVarsity Press, 142. o.).

Vajon kirajzolódott már bennünk Krisztus? Gondoljuk végig, hogy mely területeken van még szükségünk a legtöbb fejlődésre!

A VÁLTOZÁS SZÜKSÉGESSÉGE

Mit mond Pál ApCsel 26:28-29, 1Kor 11:1, Fil 3:17 és 2Thessz 3:7-9 verseiben, ami Gal 4:12 versében is tükröződik? Hogyan értsük szavait?

Pál a leveleiben több alkalommal is arra biztatja a keresztényeket, hogy viselkedjenek úgy, mint ő. Minden esetben hiteles, követendő példaként állítja magát a hívők elé. 2Thessz 3:7-9 szakaszában arról tanított, hogyan dolgozzanak meg a thesszalonikaiak a létfenntartásukért, nem terhelve másokat. 1Kor 11:1 versében pedig arra kéri a korinthusiakat, hogy a többiek jólétét a magukénál fontosabbnak tartásák, ezzel követve az ő példáját. A galáciaiakal kapcsolatban azonban mintha egy kissé más foglalkoztatná. Gal 4:12 versében Pál nem arra kéri a hívőket, hogy *legyenek a követői*, inkább azt mondja: „*Legyetek olyanok, mint én.*” Itt nem a cselekedetéről, hanem arról volt szó, hogy milyenekké kell válniuk. Miért? Galáciában nem az erkölcstelen viselkedés vagy a bűnös életmód okozott problémát, mint Korinthusban. A galáciai kérdés a kereszténység lényegében gyökerezett. Nem annyira a magatartást hangsúlyozta, inkább azt, hogy milyenné kell válniuk. Az apostol nem azt mondta, hogy „*tegyetek úgy, mint én*”, hanem „*legyetek olyanok, mint én*”. Gal 4:12 pontos kifejezése megtalálható még ApCsel 26:29 szakaszában is, ahol Pál leírja: „*Kívánám Istentől, hogy nemcsak majdnem, hanem nagyon is, ne csak te, hanem mindazok is, kik ma engem hallgatnak, lennétek olyanok, aminő én is vagyok – e bilincsektől megválva.*” Más szóval Pál a keresztény életére utal mint alapra, ami egyedül Krisztuson nyugszik; a hitére, ami nem a *törvény cselekedeteiben* bízik, hanem abban, amit Krisztus tett érte. A galáciabeliek nagyobb fontosságot tulajdonítottak a saját cselekedeteiknek, mint annak, hogy mivé válhatnak Krisztusban. Az apostol nem mondja el konkrétan, hogy a galáciaiak miben váljanak hozzá hasonlóvá, de az ottani helyzet ismeretében a megjegyzése nem vonatkozott élete minden területére és részletére. Pált a galáciaiak törvényeskedő vallása aggasztotta, ezért bizonyára arra a csodálatos szeretetre, öröme, szabadságra és üdvbizonyosságra gondolt, amit ő megtalált Jézus Krisztusban. E páratlan csoda fényében megtanult minden egyebet szemétnek és kárnak ítélni (Fil 3:5-9), és arra vágyott, hogy a galáciai hívők is tapasztalják ugyanezt.

Kit tartunk igazán jó példának az emberek között? Mely tulajdonságait tekintjük követendőnek? Hogyan tudnánk az előnyös vonásokat mind jobban átültetni a saját életünkbe is?

„ÉN IS OLYANNÁ LETTEM, MINT TI”

Mit mond Pál 1Kor 9:19-23 versében, ami által jobban megérthetjük Gal 4:12 második felében feljegyzett szavainak lényegét (lásd még Ap-csel 17:16-34; 1Kor 8:8-13; Gal 2:11-14)?

Gal 4:12 egy kissé nehezen érthetőnek tűnhet. Miért kellene a galáciaiaknak olyanná válni, mint Pál, ha az apostol már olyan lett, mint ők? Az apostol azt kívánta, hogy a galáciai hívők üdvösségük kérdésében rendületlenül higgyenek, bizzanak Krisztus mindenre elegendő áldozatában, ebben váljanak hozzá hasonlóvá. Ő hozzájuk vált hasonlóvá – ez a megjegyzése arra utal, hogy zsidó létére pogánnyá, „*törvény nélkül valóvá*” lett, mert így akarta elérni a pogányokat. Pál, a pogányok nagy misszionáriusa megtanulta, hogyan kell hirdetni az evangéliumot úgy a zsidóknak, mint a pogányoknak. Valójában, amint 1Kor 9:19-23 szakasza is mutatja, noha az evangélium nem változott, ő aszerint válogatta meg a módszereit, hogy éppen kivel próbált kapcsolatot teremteni.

„Pál az úttörője volt annak az irányzatnak... aminek értelmében úgy kell hirdetni az evangéliumot, hogy az adott hallgatóság számára felfogható legyen a saját körülményei között” (Timothy George: *The New American Commentary: Galatians*. Nashville, Tenn., 1994, Broadman & Holman Publishers, 321. o.). Pál megjegyzése 1Kor 9:21 versében arra utal, hogy az apostol az evangéliumot hirdetve csak egy bizonyos határig volt hajlandó elmenni a hallgatóság kedvéért. Például megemlíti, hogy az embernek szabadságában áll más úton megközelíteni a zsidókat és a pogányokat, a szabadság azonban nem jelenthet törvénytelen életstílust, mert a keresztények „*Krisztus törvénye*” alatt vannak. A módszer megválasztása ugyan nem mindig könnyű, „ameddig azonban képesek vagyunk különválasztani az evangélium lényegét annak kulturális burkától, hogy Krisztus üzenetét a tartalom megváltoztatása nélkül, a hallgatóság számára érthető módon adjuk át, addig nekünk is úgy kell tennünk, ahogy Pál tett” (i. m. 321-322. o.).

Túlságosan is könnyű engedményeket tenni, nem igaz? Az is előfordul, hogy minél régebb óta keresztény valaki, annál könnyebben köt kompromisszumot. Mi lehet ennek az oka? Őszintén tekintsünk önmagunkra! Mennyi engedményt teszünk? Milyen mentségekkel próbáljuk ezeket igazolni? Hogyan fordíthatjuk meg ezt az irányt azokon a területeken, amelyeken szükséges?

AKKOR ÉS MOST

Pálnak a galáciai hívőkhöz fűződő viszonya nem volt mindig annyira nehéz és hűvös, mint amilyené idővel vált. Visszagondolva az első időkre, amikor náluk hirdette az evangéliumot, a legnagyobb elismeréssel szólt arról, hogy milyen jól bántak vele akkor. Mi történt közben?

Milyen körülmény idézte elő, hogy az apostol Galáciában is hirdette az evangéliumot (Gal 4:13)?

Úgy tűnik, eredetileg nem állt Pál szándékában, hogy Galáciában prédikáljon, ám útközben valamilyen betegség megtámadta. Ezért kényszerült rá, hogy a tervezettnél vagy tovább időzzön Galáciában, vagy oda utazzon gyógyulni. A titok homálya fedi Pál betegségének pontos természetét. Egyes feltevések szerint maláriát kapott, mások pedig (annak alapján, amit a galáciaiaknak mondott arról, hogy még a szemüket is nekiadták volna) arra gondolnak, hogy valamilyen szembetegség kínozta. Ez lehetett az a bizonyos „*tövis*” a testében, amiről 2Kor 12:7-9 szakaszában említést tesz. Pál betegsége annyira sok kellemetlenséggel járt, hogy a galáciaiak számára is igazi megpróbáltatást jelentett. Abban a korban, amikor a bajokat gyakran az isteni nemtetszés jelének tekintették (Lk 13:1-4; Jn 9:1-2), a galáciaiak könnyen hivatkozhattak volna rá, hogy miért utasítják el úgy őt, mint az üzenetét, mégis szívből, örömmel elfogadták Pált. Miért? Azért, mert a keresztről szóló üzenete melengette a szívüket (Gal 3:1) és a Szentlélek meggyőzte őket. Most mivel tudják indokolni a változást?

Mi lehetett az oka, hogy Isten nem mentette meg a szenvedéstől Pált? Hogyan szolgálhatott az apostol másoknak, amikor a saját problémáival kellett küzdenie (Róm 8:28; 2Kor 4:7-12; 12:7-10)?

Annyi bizonyos, hogy Pál betegsége súlyos volt, ami miatt akár Istent is vádolhatta volna vagy csak egyszerűen leállhatott volna az evangélium hirdetésével, ő azonban egyiket sem tette. Nem engedte, hogy betegsége felülkerekedjen rajta, inkább ezt is egy alkalomnak tartotta, amikor még teljesebben Isten kegyelmére kell hagyatkoznia. „Isten időről időre felhasználja az élet nehézségeit – betegséget, üldözést, szegénységet, sőt még a természeti katasztrófákat és a megmagyarázhatatlan tragédiákat is –, hogy ezek révén bemutassa kegyelmét és könyörületeségét, valamint előrevigye az evangélium ügyét” (Timothy George: *The New American Commentary: Galatians*. Nashville, Tenn., 1994, Broadman & Holman Publishers, 323-324. o.).

AZ IGAZSÁGOT SZÓLNI

Mit kérdez Pál olyan hévvel Gal 4:16 versében? Voltunk már mi is hasonló helyzetben (lásd még Jer 36:17-23; Mt 26:64-65; Jn 3:19)?

Az „igazságot mondani” kifejezést gyakran negatív érzések övezik, különösen korunkban, amikor keménynek, durvának, könyörtelennek tartják, ha valaki közli a kényelmetlen tényeket, amelyekről talán nem is akarnak tudni. Gal 4:12-20 szakaszát, ill. még a levél egy néhány helyén elszórtan tett megjegyzést (lásd Gal 6:9-10) kivéve, Pál szavait tévesen úgy is értelmezhetnénk, hogy számára az evangélium igazsága fontosabb volt a szeretet kifejezésénél. Ám ahogy láttuk is, éppen azért törekedett rá, hogy a galáciaiak megismerjék „az evangélium igazságát” (lásd Gal 2:5, 14), mert annyira szerette őket. Ki ne tapasztalta volna már személyesen, milyen fájdalmas dolog is megfenyíteni valakit vagy egészen világosan közölni az igazságot, amiről pedig hallani sem akarnak! Ilyesmit akkor teszünk, ha törődünk valakivel, nem mintha fájdalmat akarnánk okozni, még ha szavaink közvetlen hatása néha az is lesz, hogy az illető megbántódik, esetleg megharagszik, megsértődik ránk. Megtesszük, mert tudjuk, hogy éppen azt kell hallania, még ha nincs is kedve hozzá.

Gal 4:17-20 szakaszában mit mond Pál azokról, akikkel vitában áll? A teológiai látásukon kívül még mit kifogásol?

Pál azt is kockáztatta evangéliuma őszinte kifejtésével, hogy kiváltja a galáciaiak haragját, miközben ellenfelei kifejezetten vetekedtek a kegyeikért – de nem az irántuk érzett szeretet miatt, inkább önző okból. Nem egészen világos, mire is célzott Pál a megjegyzésével, hogy „*minket ki akarnak rekeszteni*”, de bizonyosan ellenséges szándékot tapasztalt.

Idézzünk fel egy esetet, amikor valaki megneheztelt ránk a szavainkért, még ha igazak és szükségesek is voltak! Mit tanultunk abból az esetből, ami hasonló helyzetben a segítségünkre lehet?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

„A galáciai gyülekezetekben nyílt, leplezetlen tévtan lépett az evangélium üzenetének helyébe. Krisztust, a hit igaz alapját tulajdonképpen megtagadták az elavult zsidó ceremóniákért. Az apostol látta, hogy a galáciai hívők csak úgy menthetők meg az őket fenyegető veszedelmes befolyásoktól, ha a leghatározottabban és a legélesebben figyelmezteti őket.

Krisztus minden szolgája tanulja meg e fontos leckét: alkalmazkodjék azok állapotához, akiken segíteni akar. Gyengédség, türelem, elszántság és határozottság egyformán szükséges; de ezeket kellő belátással kell alkalmaznia. Eltérő körülmények és állapotok között a különböző értelmi szintűekkel való helyes bánásmód oly munka, mely bölcsességet, világos ítélőképességet és Isten Lelke általi megszenteltséget kíván...

Pál kérte azokat, akik életükben már tapasztalták Istennek erejét, hogy térjenek vissza az evangélium igazsága iránti első szeretetükhöz. Megcáfolhatatlan érvekkel bizonyította előttük Krisztusban nyert szabadságukat, kinek engesztelő kegyelme azokat, akik teljesen átadják magukat neki, igazságnak palástjába öltözteti. Pál álláspontja az volt, hogy minden megmentett léleknek őszinte, személyes tapasztalatot kell szereznie Isten dolgaiban.

Az apostol komoly, kérő szava nem maradt eredménytelen. A Szentlélek hatalmasan munkálkodott és sokan, akik idegen útra léptek, ismét visszatértek előbbi evangéliumi hitükhöz. Attól kezdve állhatatosak voltak a szabadságban, amelyre Krisztus szabadá tette őket” (Ellen G. White: *Az apostolok története*. 4. kiad. Budapest, 2001, Advent Kiadó, 253-255. o.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

- 1) **Beszélgessünk a szenvedés egész gondolatköréről, és arról, hogyan tudja Isten felhasználni ezt is! Mit kezdünk az olyan helyzetekkel, amikor látszólag semmi jó nem származik a szenvedésből?**
- 2) **Időzzünk még annál a gondolatnál, hogy Krisztus kirajzolódik bennünk! Mit jelent ez hétköznapi nyelven? Honnan tudhatjuk, hogy megtörténik? Mit tehetünk, nehogy elcsüggedjünk, ha a változás nem következik be olyan gyorsan, mint ahogy elképzeltük?**

ÖSSZEFOGLALÁS: A részletes és bonyolult teológiai okfejtések után Pál jóval személyesebb, érzelemdúsabb formában fordul a galáciai hívőkhöz. Kérleli őket, hogy hallgassanak a tanácsára, emlékeztetve őket korábbi jó kapcsolatukra. Kifejezi, hogy lelki atyjukként őszintén szereti őket, valóban törődik velük.

SZEGEDI KOVÁCS GYÖRGY:

ALÁZAT

Ismeretlen katonája Ismeretlen
Istennek, térdre esve törött szárnnyal,
ellenséges tört csorbító imával,
szélformálta, sima fényű jellemmel,

alázatos halászként – nem úgy, mint amaz
önteltek, kiknek lyukas a hálójuk,
vagy mint bolond szüzek (nekik köd az igaz),
s öt percet késik az órájuk –,

vakot átvezetve sebes folyón észrevétlen,
Jákób kútjánál szüntelen oldva készenlétben,
rám haragvó lábát mosva életvíz-edényben

ismeretlen katonája Ismeretlen
Istennek, térdre esve, megtört szívvel,
ilyen legyek Uram, én édes Istenem.